

Verslag TFMA Najaarssessie

28/11/23 te gast bij de Anne Frank Stichting, Amsterdam

Aanwezig: Michiel Goosen & Courtney Lynch (van Gogh), Linda Hoonig (Teylers), Ewout Vreeburg (Rijksmuseum), Jet Blokhuis (Stedelijk), Marcus Cohen (Mon' Arch), Sara Rosa Espi (NADD), Ingrid Henkemans (Catharijne Convent), Vincent de Keijzer (Kunstmuseum), Marco Streefkerk (Cultuur Impact Digitaal / Anne Frank Stichting), Fifine Kist (Reinwardt Academie) + 2 studenten: Suleika van Diemen & Marjolijn Breed.

Online: Marielle Wulsink (Rijksmuseum van Oudheden), Linda van de Grift (Centraal Museum), Inge Baars (KIA)

Afwezig: Roosmarijn Ubink (Ronde Venen), Tom Quist (Wereldculturen), Ria Mink-Gijzen (Regionaal Archief Utrecht), Camilla Verweel, Fricke Oosten (Rijksmuseum), Chietra Cheda (Stedelijk Museum)

Interesse: Ilya Kievit, Coen Wilders (Rijksmuseum), Tanja Zuiderwijk (DEN & DigitALL), Guus Waals (Museum voor Oudheden), Lizzy van Wolzogen Kühn (Gemeentearchief Gooise Meren) en Diebrichje M. Brands (Hoofd Kennis en Advies van het Nationaal Archief).

AGENDA

- (A) Opening + Voorstelrondje
- (B) Korte intro's
- (C) Huiswerk (openstaande punten na zomersessie)
- (D) Programma activiteitenplan 2024
- (E) Financiering
- (F) Afsluiting

(A) Opening + Voorstelrondje

- Onderscheid naar Taskforce en Geïnteresseerden. Vandaag oa bespreken van activiteitenplan 2024. Doel daarbij is slagen maken: **van praatgroep naar actiegroep 🙌 !**
- Er volgt een kort voorstelrondje. Deze sessie ten huize van de Anne Frank Stichting op uitnodiging van Marco Streefkerk. Hij is daar informatie manager. Gaat hier oa om online collectie, kennisbank, maar er is nu ook aandacht voor museum archieven.
- Te gast Fifine Kist. Reinwardt oa bezig met best practices overdracht beeldend kunstenaar & oral history. + twee studenten. Suleika van Diemen is bezig met herkomstonderzoek (verwervingen beschrijven). Marjolijn Breed met een handleiding voor archiefonderzoekers en met afstudeeronderzoek: koppelen van archief aan collecties.

(B) Korte introducties/presentaties

Sara Rosa Espi Jacobson (NADD)

2017 er is geen plek ondersteuning ontwerpersarchieven

45 partners: waaronder ontwerpers, musea, magazines. Stedelijk Museum is ook partner

How can we preserve and make it accessible?

- Waarom is het belangrijk?
- Toegang verlenen voor onderzoekers
- Kennisdeling (er komt geen centrale collectie/archief)
- Coalitie : lobby voor funding > 2028

Voorbeelden:

- Archives at risk (presentatie tijdens DDW) _ duiden van belang van dit erfgoed. Toert rond langs bv AP en textielmuseum
- Wikidata project (Bibi Bodegom) – waar vind je materialen van een ontwerper? Bij elkaar brengen. (cluster Brabant)
- RKD artists
  - Waar zit overlap?
  - Op dit onderdeel samenwerken met musea!
- Archieftraject (Podiumkunst.net, NADD)
  - Er komt ook document, volgende editie 2024. Idee om binnen TFMA te werven?
- Eva Langerak is bezig met een handboek voor senior designers. In opdracht van NADD. Voorbeeld om documenten die er over en weer zijn om met elkaar te delen.

Inge Baars: KIA (Kennisnetwerk informatie en archiefprofessionals)

- KIA ontstaan door bewegingen rond informatievoorziening en archivering & vraagstukken daaromtrent.
- KIA bestaat 5 jaar 3.500 leden verschillende kennisplatforms
- Momenteel evaluatie. Ten behoeve van nieuwe indeling van platforms, nieuwe koers.
- Doel: informatie en archief professionals. Focus ondersteunen om duurzaam toegankelijk te maken. Speelt ook bij overheden, maar ook breder. KIA = community.

Korte uitwisseling nav deze introductie over KIA:

- Mogelijkheid om community te organiseren via KIA. Je eigen taken organiseren. Deel je kennis en leer van elkaar.
- Zelf community opstarten met hulp van de KIA community manager (Inge)
- Wat doet KIA om groter bereik te krijgen onder museum professionals. TFMA lijkt 1^e initiatief vanuit musea. Potentie om archiefspecialisten en musea bij elkaar te brengen.
- Er zijn ook alternatieve platforms voor musea. 5 netwerken bij NMV. Kunnen we daar ook bij aansluiten? Bij NMV graag toelichting over beleid hierin.

Fifine constateert dat er een overlap zit binnen KIA platforms. Suggestie: bij elkaar brengen van partijen uit platform particuliere archieven en museumarchieven?

Korte update DEN

- Er volgt nog afspraak met Tanja Zuidervijk over een op te zetten workshop archivering by design.

(C) Huiswerk (openstaande punten na zomersessie TFMA)

Kort verslag IFLA Lightning Talk Michiel

- Michiel heeft in augustus een lightningtalk gehouden over het hoe en waarom van de Taskforce Museumarchieven. Daarbij aandacht voor de bijzondere Nederlandse situatie in vergelijking met bv de Angelsaksische, mbt de verzelfstandiging van de voormalige Rijksmusea.
- Binnen veel musea zijn – althans een deel van de – archiefverantwoordelijkheden ondergebracht bij bibliotheek- en documentatie-afdelingen.
- Ook bij Universiteitsbibliotheken is meer aandacht nodig voor museumarchieven.

Overdragen beheer website [Museumarchieven](#) (nu Michiel)

Moeten we nog verder met website? Andere oplossing? Iemand die dit over wil nemen / mee wil denken?

- Hangt wat af van activiteiten die we oppakken. Bv inzetten op KIA community
- Niet teveel energie in steken. Actualiseren van de site (MG)

Overdragen LinkedIn pagina [Museumarchieven: informatiehuishouding en archiving in musea](#) (wie?)

- Als we een platform hebben, kunnen we posten naar LinkedIn pagina.
- Jet (bestuur OKBN) ondersteunt dit op basis van haar ervaring.

Onderbrengen community platform bij KIA (wie?)

- Bv rondje langs deelnemers
- Bv ook content beschikbaar via RM . Daar wil Ewout aan meewerken

Formuleren van aantal vragen (doel wat je met community)

Linda wil ook graag meedenken. Heeft ook KIA bekeken. Waken voor overdaad. Nadenken over bruikbaarheid. Graag meedenken over benutten van KIA als geheel. Nv ook over leren hoe overheden met zaken om gaan.

Opslaglocatie gedeelde documenten (Chietra en Ewout?)

- Documenten delen kan ook via KIA. Documenten naar Ewout sturen. Die kan dat later op KIA onderbrengen. Dit is het archief van de Taskforce.

Status Sharepoint Centraal Museum (Linda van de Grift?)

- Linda had een SharePoint gemaakt. Stille dood. Mensen voor uitgenodigd. Niet veel respons op.
- Afstemmen met Inge. Je kunt nadenken over hoe hier mee om te gaan. Een KIA platform moet niet archief met v1, v2 v3 worden. Probeer ook verslagen om te zetten in blog/artikel op het platform.

(D) Programma activiteitenplan 2024

Vaststelling activiteitenplan 2024, zie document “Voorstel KIA aanvraag TFMA 081123.pdf”

register

- Opzet van een register: over wat voor archieven bestaat een museum archief
- Bv ook overdracht van archieven aan bv gemeentearchief. Hoe ga je om met rechten en plichten.
- Privacy. Wie bepaalt (bv voor Rijksmusea voor 95 overdracht aan provinciaal archief), raadplegen van archieven overdrachtsdocument. Wie geeft toestemming voor raadplegen van die archieven.

Uitwerken van een blokkenmodel

- Van object naar procesbeschrijving. Waar leg je verantwoordelijkheden? Bibliotheek, collecties, museum.
- Verdelen van verantwoordelijkheden & in kaart brengen van vraagstukken.
- Benadert vanuit perspectief van een niet-archivaris (om greep te krijgen op de materie).

Best practices & handreikingen

- Bv over ontsluitingen en overbrengingen. Juist daarover van elkaar leren! Behoeftte om daar voorbeelden van te zien. Digitale tijd maakt archiveren anders. Ieder moet zijn eigen archief vormen. Praktische handreikingen zijn relevant (born digital). Consistente archiefvorming.
- Linda: structuur kan helpen. Dan kan je mensen faciliteren. Archiveren aan de voorkant. Denken in processen. Processen digitaal inrichten (met ook tips rond wel/niet vernietigen / omgaan met mailboxen). Marco: kraan dichtten (niet dweilen) archief van de toekomst op orde brengen / houden. En daarna ook aandacht over oude (papieren) archieven.
- Archief & organisatiebelang < > archief en werking Archiefwet. Als museum ben je niet verplicht om je aan de archiefwet te houden. Als je in opdracht van de overheid werkt, praktijk van archieven vanuit wettelijk kader is anders dan archiveren omdat je dat wilt (anders loopt je organisatie vast). Daar is iedereen ook wel mee bezig met dit issue. Is een relevant topic voor een thema sessie met de community. Overheid zegt DUTO. Maar is niet per se het argument. FAIR is dan sterker verhaal (open, vindbaar,)

Leveranciers

- Goed afstemmen met andere lopende initiatieven. Kijken wat daarvan relevant is voor de museumwereld.

Kennisdeling

- Community
- Betrekken van andere stakeholders / partners in netwerk
- Themasesies

Symposium 2024

- Naar aanleiding van voortgang van inspanningen van de TFMA.
- Inhoudelijke bijdrages + bijeenkomst als gelegenheid om met elkaar uit te wisselen
- Afsluitend symposium in 2025

Aandacht bij directies

Vincent: herkenbaar ook breder in de sector. Koud water vrees? Hand in eigen boezem.

Hoe presenteren we onze eigen casus? Het is heel belangrijk! Wat moet er dan gebeuren? Geef me maar een afdeling. Vraag is vaak te groot wat je wil. Opknippen. Directies willen het liever afhouden. Angst dat het eindeloos traject is, te groot. Dus concrete dingen voor kunnen leggen:

- Digitale bronnen in musea (afbeeldingen. AV bij tentoonstellingen) die bewaren. Daar bv oplossing voor ontwikkelen. Daarvoor betalen. Dan komt er wel geld. Daar hosting oplossing voor vinden.
- Wat levert het op ? dat duidelijk kunnen maken. Michiel: klantreis. Directie vraagt zich dan af? Kan dat niet al?
- Hoe lang duurt het om dingen terug te vinden
- Verdienmodel mogelijk?
- Voldoen aan verplichtingen

Discussie met marketing soms moeilijk. Niet geïnteresseerd in tentoonstellingsarchief. Archief als werkarchief is primair, maar ook relevant voor onderzoek en zeker ook voor publiek. Onderzoek als Museumtaak. Marketing gaat dan pas lopen als het bijdraagt aan bereik.

Marco: Zorg voor de toekomst hoort toch bij functie van Museum? Hoe draagt informatievoorziening bij aan de rol van een museum? Daar ook kennis/handvatten op leveren. Hoe concreter hoe beter - Opknippen in haalbare stukken.

Student Reinwardt was tijdens stage bezig met schrijven van een informatieplan, maar bleek vanuit instelling weinig interesse voor.

Kennispartners

- KIA
- NADD
- OKBN
- KVAN (Fifine zit in bestuur)
- NA
- NMV
- NDE
-

Directies belangrijk als doelgroep. Maar ook de RvT's zijn belangrijk mee te krijgen naar een duurzame/toekomstbestendige museum. Met plan voor directeur die daarmee naar RvT kan stappen. Van audits wordt ook niemand blij. Maar als je als museum met een plan kan komen voor directeur/RvT. Dit bv in samenwerking met DEN in kader van digitale transformatie.

Concrete Projecten formuleren en die binnen het netwerk onderbrengen.

Het belang van archief is wel bevestigd als je kijkt naar subsidies van OCW voor NADD, podiumkunsten.net NA, NDE. Maar nog geen bijdrages voor musea.

Archiefhuishouding is issue. Ook in gesprek gaan met OCW. Dan ook met partners op kunnen treden.

To do:

Verdeling activiteiten:

- Opzetten KIA community platform (Marcus in samenwerking met deelnemers tfma en Inge Baars (KIA))
- Eerste symposium 2024
- Opzetten Register Archieven (Marcus)
- Delen rapport Margreet met Fifine (Marcus)

(E) Financiering

- Status update aanvraag
- Kort en uitgebreid, evt rol Van Gogh Museum
- Sponsors
- Bijdragen instellingen

KIA wil bijdragen voor fase 1 van het activiteitenplan. Michiel afdeling development van Van Gogh Museum is positief. En wel er meer aan de slag te gaan voor werven van fondsen op dit onderwerp.

Wel is er een penvoerder nodig om namens de TF aanvragen te doen. Dat kan ondergebracht worden bij Van Gogh. Een aanvraag kan versterkt worden als ook deelnemende musea iets willen bijdragen. Bv Eu. 5.000 – 10.000 éénmalig. Het zou mooi zijn als bv 5 deelnemende instellingen de taskforce financieel willen ondersteunen.

BIJLAGE

AGENDA TFMA

(A) Opening + Voorstelrondje

(B) Korte intro's

- Sara Rosa Espi Jacobson, NADD (10 minuten)
- Inge Baars, KIA (10 minuten)
- DEN (10 minuten) (onder voorbehoud)

(C) Huiswerk (openstaande punten na zomersessie)

- Kort verslag IFLA Lightning Talk Michiel
- Overdragen beheer website [Museumarchieven](#) (nu Michiel)
- Overdragen LinkedIn pagina [Museumarchieven: informatiehuishouding en archiving in musea](#) (wie?)
- Onderbrengen community platform bij KIA (wie?)
- Opslaglocatie gedeelde documenten (Chietra en Ewout?)
- Status Sharepoint Centraal Museum (Linda vd Grift?)

(D) Programma activiteitenplan 2024

- Vaststelling activiteitenplan 2024, zie document "Voorstel KIA aanvraag TFMA 081123.pdf"
- Verdeling activiteiten
  - Opzetten KIA community platform
  - Eerste symposium 2024
  - Opzetten Register Archieven

(E) Financiering

- Status update aanvraag
- Kort en uitgebreid, evt rol Van Gogh Museum
- Sponsors
- Bijdragen instellingen

(F) Afsluiting